

Onderwerp: Jaarstukken 2025 en voorstellen bestemmingsreserves

Datum vergadering: 08-07-2026

Registratienummer: 2089406 V5

Besluitnota

Onderwerp

Jaarstukken 2025 en voorstellen bestemmingsreserves

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur besluit:

1. kennis te nemen van het Accountantsverslag 2025 (DM 2091888) en de reactie hierop van het college (DM 2090480);
2. de Jaarstukken 2025 (met daarin opgenomen het jaarverslag 2025 en de jaarrekening 2025) (DM 2091128) vast te stellen;
3. het exploitatieresultaat van in totaal € 2,293 miljoen negatief, dat € 4,403 miljoen positiever is dan het begrote negatieve exploitatieresultaat van € 6,696 miljoen, als volgt te verwerken:
 - I. onttrekking aan egalisatiereserve watersysteemheffing € 95.827;
 - II. onttrekking aan egalisatiereserve zuiveringsheffing € 2,197 miljoen;
4. in te stemmen met het instellen van een bestemmingsreserve voor de solidariteitsbijdrage HWBP;
5. in te stemmen met een dotatie van € 522.000 aan de bestemmingsreserve Solidariteitsbijdrage HWBP ten laste van de bestemmingsreserve tariefegalisatie Watersysteembeheer voor hetzelfde bedrag;
6. in te stemmen met een dotatie van € 1,25 miljoen aan de bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis ten laste van de bestemmingsreserve tariefegalisatie Watersysteembeheer voor hetzelfde bedrag.

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Jaarstukken 2025 ter vaststelling. De jaarstukken zijn onderdeel van de Planning en Control-cyclus. In deze stukken wordt teruggekeken op het afgelopen jaar.

De jaarstukken vormen vanaf dit jaar één geheel en bevatten een jaarverslag- en jaarrekeningdeel. Voorheen waren er twee losse stukken (bestuursverslag en de jaarrekening). De verslagleggingsregels zijn wettelijk vanaf 1 januari 2025 aangepast. De opzet is conform wetgeving en het model van de Unie van Waterschappen. De omvang is nagenoeg hetzelfde gebleven, maar nieuw is bijvoorbeeld de paragraaf Bedrijfsvoering (4.3) en de uitbreiding van de paragraaf Uiteenzetting van de financiële positie (4.1).

Daarnaast is het ook nieuw dat vanaf het controlejaar 2025 het college expliciet een verantwoording aflegt over rechtmatigheid in de jaarstukken, zie de Rechtmatigheidsverantwoording (5.17).

Beoogd effect

De beoogde effecten van de voorstellen zijn:

- het vaststellen van de Jaarstukken 2025. Hiermee verleent het algemeen bestuur decharge aan het college voor het gevoerde beleid over 2025. De jaarstukken zijn onderdeel van de Planning en Control cyclus;
- het verwerken van het exploitatieresultaat 2025 door het muteren van de egalisatiereserves watersysteemheffing en zuiveringsheffing;
- het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve Solidariteitsbijdrage HWBP en het overhevelen van een bedrag uit de tariefegalisatiereserve Watersysteem naar de nieuwe bestemmingsreserve en naar de bestaande bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis.

Argumenten

Het voorstel steunt op de volgende argumenten:

1.1 Door kennis te nemen van het Accountantsverslag 2025, neemt het algemeen bestuur kennis van de goedkeurende verklaring en de controlebevindingen van de accountant.

Het door de accountant opgestelde Accountantsverslag 2025 is bijgevoegd (Bijlage 2, DM 2091888). Er zijn geen bevindingen op getrouwheid en ook de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording is als getrouw beoordeeld. Het verslag kent een positieve toon.

1.2 Door kennis te nemen van de reactie van het college op het Accountantsverslag 2025 krijgt het algemeen bestuur inzicht in hoe met de bevindingen wordt omgegaan.

Het college heeft op het verslag een reactie bijgevoegd waarin het college toelicht hoe wordt omgegaan met de bevindingen en aanbevelingen van de accountant. (Bijlage 3, DM 2090480).

2. Het algemeen bestuur kan op basis van de goedkeurende verklaring van de accountant de jaarstukken 2025 vast stellen.

Met dit besluit stelt het algemeen bestuur de Jaarstukken 2025 vast. Met het vaststellen van de Jaarstukken 2025 verleent het algemeen bestuur decharge aan het college voor het gevoerde beleid over 2025. Hiermee worden ook eventuele afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging(en) formeel geautoriseerd.

De accountant (Crowe) heeft bij de Jaarstukken 2025 een goedkeurende verklaring gegeven. Deze verklaring is opgenomen in hoofdstuk 7, op pagina 220.

Het college heeft in de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Het totaal van de geconstateerde onrechtmatigheden (€ 3.916.596) blijft onder de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% (€ 4.313.178). Voor de verantwoording zelf en de toelichting wordt verwezen naar de jaarstukken (4.3 en 5.15). De accountant heeft de verantwoording van het college als getrouw beoordeeld.

Toelichting voorafgaand aan argumenten 3 t/m 6

Het algemeen bestuur is volgens de beleidsnota 'Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2024-2027' (vastgesteld in het AB van 15 november 2023) bevoegd tot het instellen van een bestemmingsreserve en tot het besluiten over stortingen en onttrekkingen. Gedurende het jaar kan het algemeen bestuur besluiten tot het doteren dan wel onttrekken aan de reserves. Het daadwerkelijk doorvoeren van deze dotaties en onttrekkingen aan de reserves vindt plaats bij de vaststelling van de jaarstukken.

3. Door het nadelig resultaat in de egalisereserves te verwerken geeft de stand van de egalisereserves aan het eind van het jaar een getrouw beeld van de omvang van het eigen vermogen van het waterschap.

In besluitpunt 3 wordt de resultaatbestemming voorgesteld.

Resultaat 2025

In de jaarrekening worden de gerealiseerde lasten, opbrengsten en ontwikkeling in investeringen afgezet tegen de begroting (na begrotingswijziging) en worden de effecten daarvan op de stand van het eigen vermogen (reserves) en de balansposities van overige passiva en activa weergegeven en toegelicht. Het resultaat over 2025 is € 4,403 miljoen positiever dan begroot na begrotingswijziging (€ 2,293 miljoen negatief versus € 6,696 miljoen negatief). Dit is 2,4% van de begrote netto lasten.

Tabel 1

Hoofddlijnen exploitatieresultaat 2025	Begroting 2025 Initieel	Begroting 2025 na BW	Realisatie 2025	Vershil	Vershil als % van begrote netto baten/lasten	
Netto baten	170.720	170.760	171.642	882	0,5%	V
Netto lasten	179.973	180.735	174.214	6.521	3,6%	V
Vershil voor mutatie Bestemmingsreserves	-9.253	-9.975	-2.572	7.403	4,1%	V
Mutaties Bestemmingsreserves	(1.003)	-3.279	-279	3.000	1,7%	V
Exploitatieresultaat	-8.250	-6.696	-2.293	4.403	2,4%	V

Bedragen in duizenden euro's

In het jaarverslag wordt een meer kwalitatieve evaluatie gegeven van de mate waarin de koers per beleidsprogramma voor dit jaar is gerealiseerd, aan de hand van scores op de effect indicatoren. En wordt een duiding gegeven in hoeverre afwijkingen incidenteel dan wel structureel van aard zijn, dan wel exogeen (niet beïnvloedbaar door HDSR) of endogeen (beïnvloedbaar door HDSR).

I. en II. Mutaties op de egalisatie reserves (ER) € 2,293 miljoen negatief.

Het saldo vanuit de opbrengstenkant en de kostenkant van totaal € 2,293 miljoen negatief wordt als volgt verwerkt: er wordt € 95.827 onttrokken aan de ER Watersysteemheffing en er wordt € 2,197 miljoen onttrokken aan de ER Zuiveringsheffing, zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2

Nog te bestemmen exploitatieresultaat	Verdeling 2025
Bestemmingsreserves tariefegalisatie Watersysteemheffing	(96)
Bestemmingsreserves tariefegalisatie Zuiveringsheffing	(2.197)
Mutaties reserves bestemmingsreserves	(2.293)

Bedragen zijn in duizenden euro's

Mutatie Weerstandsvermogen

Conform de beleidsnota 'Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2024-2027' (vastgesteld in AB van 15 november 2023, DM 1955171) moeten bij de bestemming van het resultaat de volgende stappen worden gevolgd:

- A. de goedgekeurde onttrekkingen en dotaties aan de bestemmingsreserves worden uitgevoerd;
- B. (eventueel) vormen van nieuwe bestemmingsreserves en doteren aan bestaande bestemmingsreserves;
- C. het saldo vanuit de opbrengstenkant en de kostenkant wordt (per categorie) verrekend met de tariefseglisatiereserves;
- D. het weerstandsvermogen wordt (indien nodig, bij een weerstandsratio >2,0 of <1,4) op peil gebracht, via een onttrekking of storting vanuit de tariefseglisatiereserves als de risico-inventarisatie daartoe aanleiding geeft.

Door in te stemmen met besluitpunt 2 worden de stappen A t/m C genomen.

Bij stap D wordt getoetst of de weerstandsratio zich binnen de bandbreedte van 1,4 en 2,0 bevindt. De omvang van de algemene reserves bedraagt € 12,280 miljoen. Dit is de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit (dus de omvang van de geïnventariseerde risico's) is berekend op € 6,215 miljoen (zie ook hoofdstuk 4.1.6.2, 'Weerstandsvermogen' van het jaarverslag, pagina 111) hetgeen resulteert in een ratio van het weerstandsvermogen van 1,97. De ratio blijft daarmee binnen de bandbreedte.

4. Met het instellen van een bestemmingsreserve Solidariteitsbijdrage HWBP worden de verwachte kosten voor de solidariteitsbijdragen beter gespreid over de komende jaren.

Met de bestemmingsreserve HWBP is transparant gemaakt welk deel van het eigen vermogen bestemd is voor dit doel.

5. Door een dotatie van € 522.000 aan de bestemmingsreserve Solidariteitsbijdrage HWBP ten laste van de bestemmingsreserve tariefegalisatie Watersysteembeheer te brengen voor hetzelfde bedrag, is er inzicht in de mogelijke claim op een deel van het eigen vermogen dat in de toekomst gedaan kan worden ter dekking van de kosten voor de solidariteitsbijdrage HWBP.

Met het doteren van € 522.000 aan de bestemmingsreserve Solidariteitsbijdrage HWBP wordt een begin gemaakt met het beter spreiden van de verwachte kosten voor de solidariteitsbijdragen over de komende jaren. Het bedrag betreft het verschil tussen de begrote bijdrage over het jaar 2025 van € 9,115 miljoen en de werkelijk gefactureerde bijdrage van € 8,592 miljoen. De kosten van de solidariteitsbijdrage HWBP worden volgens de kostentoedelingsverordening toegerekend aan

Watersysteembeheer. Verschillen tussen begrote en werkelijke kosten worden als gevolg daarvan verwerkt in de tariefsegalisatiereserve Watersysteembeheer. Daarom wordt voorgesteld om de nieuwe bestemmingsreserve te vullen vanuit de tariefsegalisatiereserve Watersysteembeheer.

6. Om ervoor te zorgen dat de stand van de bestemmingsreserve in 2027 voldoende is om de kosten te dekken die in 2027 en 2028 gemaakt moeten worden voor Restauratie Woerdersluis, wordt nu al een dotatie gedaan van € 1,25 miljoen gedaan aan de bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis ten laste van de bestemmingsreserve tariefegalitatie Watersysteembeheer voor hetzelfde bedrag.

De Woerdersluis (een Rijksmonument, gelegen bij Spaarndam) is eigendom van HDSR.

In 2019 is met het Waterschap Rijnland overeengekomen dat het eigendom en onderhoud van de sluis wordt overgedragen van HDSR naar Rijnland. Dit, omdat de sluis niet is gelegen in het beheergebied van HDSR en omdat de sluis geen functie (meer) heeft voor het functioneren van haar watersysteem.

Overeengekomen is, dat de sluis eerst gerenoveerd wordt en onderhoudsarm wordt gemaakt. Rijnland zal de renovatie uitvoeren, HDSR zal de kosten daarvoor dragen.

De afgelopen jaren is bij HDSR voor de kosten van de renovatie een bestemmingsreserve gevuld. In totaal is er tot nu toe € 1,500 miljoen aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

Onderzocht is of de renovatiewerkzaamheden voor HWBP subsidie in aanmerking komen. Echter, de werkzaamheden vallen onder achterstallig onderhoud, welke niet voor HWBP subsidie in aanmerking komen.

Dit betekent dat de kosten voor het onderhoudsarm opleveren van de Woerdersluis volledig gedragen worden door HDSR.

Eind 2025 zijn de kosten specifiek gemaakt en werd duidelijk dat de bestemmingsreserve niet voldoende zal zijn om alle kosten te gaan dekken. De nieuwe raming van de kosten is € 4,0 miljoen. Hierdoor zal er een extra dotatie aan de bestemmingsreserve nodig zijn van € 2,5 miljoen.

Het voorstel is om de extra dotatie in 2 keer toe te voegen aan de bestemmingsreserve: 1 keer bij de jaarrekening 2025 (€ 1,25 miljoen) en 1 keer bij de jaarrekening 2026 (€ 1,25 miljoen).

Op basis van de voorgestelde dotaties van totaal € 2,5 miljoen is in de Voorjaarsnota 2026 voor de bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis een stand van € 4,0 opgenomen.

De kosten van de restauratie van de Woerdersluis worden volgens de kostentoedelingsverordening toegerekend aan Watersysteembeheer. Verschillen tussen begrote en werkelijke kosten worden als gevolg daarvan verwerkt in de tariefsegalisatiereserve Watersysteembeheer. Daarom wordt voorgesteld om de nieuwe bestemmingsreserve te vullen vanuit de tariefsegalisatiereserve Watersysteembeheer.

De nieuwe raming en de aanvraag voor het bijbehorende krediet worden in een apart bestuursvoorstel aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd.

Kanttekeningen

Bij het voorstel is de volgende kanttekening te plaatsen:

4-6 De voorgestelde dotaties hebben tot gevolg dat minder geld beschikbaar is in de bestemmingsreserve tariefegalitatie Watersysteembeheer voor het egaliseren van de belastingstarieven. Door deze dotaties te bekostigen uit de bestemmingsreserve hoeven de betreffende bedragen niet extra opgehaald te worden. Om die reden is het aanwenden van de bestemmingsreserve tariefegalitatie Watersysteembeheer voor het dekken van deze dotaties wel de gewenste route.

6. Met de dotatie van €1,25 miljoen aan de bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis wordt vooruitgelopen op de nog vast te stellen Voorjaarsnota 2026.

De Voorjaarsnota 2026 is bij het bespreken van de Jaarstukken 2025 nog niet vastgesteld. Met dit besluit wordt vooruitgelopen op die vaststelling. Als niet met deze dotatie wordt ingestemd, heeft dat tot gevolg dat bij de vaststelling van de jaarstukken over 2026 een voorstel zal moeten worden gedaan om € 2,5 miljoen te doteren aan deze reserve, zodat de stand van de bestemmingsreserve Restauratie Woerdersluis in 2027 voldoende is om de kosten die in 2027 en 2028 gemaakt worden, uit deze

bestemmingsreserve te kunnen dekken. Gelet hierop, wordt voorgesteld om nu bij de Jaarstukken 2025 deze dotatie van €1,25 miljoen te doen.

Financiën

De financiële aspecten zijn beschreven in de jaarstukken en dit bestuursvoorstel.

Juridische aspecten

Gelet op artikel 103 Waterschapswet legt het college aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

De Waterschapswet (artikel 107) schrijft voor dat de Jaarstukken 2025 vóór 15 juli 2026 aan Gedeputeerde Staten moet worden gezonden.

Kaders

- de artikelen [103 t/m 107a](#) en [109](#) van de Waterschapswet (ingevolge art. 105 nemen de leden van het college niet deel aan een stemming over de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag);
- de artikelen [4.24 t/m 4.71](#) van het Waterschapsbesluit (AmvB);
- de ministeriële '[Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen](#)';
- de '[Controleverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden](#)' (AB-besluit van 16 april 2025);
- de vastgestelde Beleidsnota Weerstandsvermogen, risicomangement, reserves en voorzieningen ([AB-vergadering 15 november 2023](#), agendapunt 2.4, 3^e bijlage 'Nota reserves en voorzieningen 2024-2027');
- het vastgestelde Controleprotocol 2025 (AB-vergadering 17 december 2025).

De uitkomsten van de jaarstukken 2025 zijn door de accountant gecontroleerd. De resultaten van de jaarrekening 2025 zijn betrokken bij het opstellen van de concept-Voorjaarsnota 2026 (periode 2027 – 2030).

Communicatie

Een samenvatting van de Top 10 van risico's wordt, zoals gebruikelijk, vertrouwelijk ter inzage gelegd bij Bestuurszaken voor AB-leden.

Samenwerking & participatie

Nvt

Vervolg

Na vaststelling van de Jaarstukken 2025 door het algemeen bestuur worden de stukken voor de deadline van 15 juli 2026 aangeleverd aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2025 (DM 2091128)
2. Accountantsverslag Crowe 2025 (DM 2091888)
3. Reactie college Accountantsverslag 2025 (DM 2090480)